

DLUHY – A JAK NA NĚ

Lukáš Vojtěch Vodenka / Foto: redakce, archiv autora

Přestože se počet lidí, kteří včas neplatí své dluhy v České republice, snižuje, je pro mnohé zadluženost stále palčivým problémem. Kam se obrátit a co dělat, když nám finance přerostou přes hlavu?

Mezi nejčastější důvody, kvůli kterým se lidé ocitají v dluhové pasti, patří zanedbání občanských povinností. Jsou to například situace, kdy přijdou o zaměstnání, nezaevidují se včas na úřad práce, a tím jim vznikne dluh na povinném zdravotním pojištění. Dluhy také často vznikají zcela zbytečné, třeba následkem nezaplacení odvozu odpadu nebo pokuty za jízdu načerno, která bývá nejprve jen ve výši několika set korun. Časem se ale dostane až k soudu a kvůli nákladům na soudní řízení a později nákladům na exekuční vymáhání se může zvětšit až dvacetinásobně. Výsledkem pak může být právě i exekuce.

Lidé také mnohdy přecení svou schopnost splácet. S novelou insolvenčního zákona z konce loňského roku sice musí budoucí věřitelé prověřovat majetkovou a finanční situaci svého klienta (pokud to neudělají, vystavují se pokutě a dlužník může vrátit pouze jistinu bez úroků), avšak případů, kdy lidé nezvládají splácet, co si půjčili, je stále dost. Dluhová poradci často nabízejí i možnost zkonzultovat s nimi půjčku, kterou si chystáte vzít – mohou vám poradit, zda je ve vašich možnostech nebo zda se vystavujete riziku.

NECHTE SI PORADIT

Co tedy dělat, když zjistím, že dlužím? Pomoci mohou třeba právě dluhové poradny. Základem všeho je být informovaný a komunikovat. Řešení se najde vždy, ovšem někdy je pro klienty tak složité a zdlouhavé, že nad věcí raději „zlomí hůl“. My se je snažíme motivovat, aby na řešení své situace nerezignovali, protože to je ten nejhorší přístup, který mohou zvolit. Nejdůležitější je aktivní účast a vůle klienta situaci řešit.

Na schůzku s poradcem je potřeba přinést všechny dokumenty, které ke svým dluhům máte. Složitá situace nastává, pokud toho o svých dlužích mnoho nevíte a nemáte k nim v ruce žádné „papíry“. Poradna však i v takovém případě ví, kde po klíčových

informacích pátrat. Na prvním setkání se vyplňuje monitorovací list, který je pro poskytnutí poradenství podmínkou. V naší poradně není tento krok součástí právního aktu a ani jednu stranu k ničemu nezavazuje.

V bezvýchodných případech existuje možnost řešení, ke kterému se lze uchýlit jen jednou za život – insolvence neboli osobní bankrot. Základem je, že dlužník má minimálně dva věřitele a je schopný po dobu 5 let zaplatit minimálně 30 % svých dluhů. Možností je také zaplatit dříve než během pěti let – v tom případě však 100 % dlužné částky. Výhodou je to, že se dnem vydání rozhodnutí o úpadku (tedy den, kdy se rozhodne, že klient nemůže zvládnout včas řádně uhradit své pohledávky), zastavují veškeré úroky a dlužník splácí pouze to, co dluží právě do tohoto dne. Splácet se dá buď podle splátkového kalendáře, nebo prodejem majetku. To se klientům často nelíbí, je to ale lepší varianta, než kdyby o majetek nakonec stejně přišli v exekuci.

SCHRAŇUJTE SI DOKUMENTY

A co když zjistíte, že je na vás uvalena exekuce? Zásadní je přinést s sebou na setkání exekuční příkaz. Možností je několik – mezi nimi i zmiňovaná insolvence nebo třeba návrh na pozastavení exekuce pro nemajetnost, vždy však záleží na konkrétní situaci konkrétního klienta, podle které se

postupuje.

Komunikace s exekutorem navíc nebývá snadná – zákon jim neukládá povinnost posílat dokumenty poštou. Klient má nárok na nahlédnutí do spisu a pořízení kopie při osobní návštěvě, což bývá problém, pokud je exekutor z druhé strany republiky. Exekutora si vybírá věřitel a neplatí zde žádná spádovost podle místa bydliště klienta. Může však oslovit soud, který exekutora pověřil a který může požádat o přeposlání spisu – tento soud často bývá v místě bydliště (není to však samozřejmě podmínkou). ●

BC. LUKÁŠ V. VODENKA

je zaměstnancem dluhové poradny organizace Český západ, o. p. s., která působí v regionu Toužimsko, Tepelska, Mariánskolázeňska a Karlovarska. Poradny ve svém kraji si můžete najít jednoduše na internetu, využít můžete také poradny online.